

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202490
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820202490.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - K. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. W. XX, a otca - R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, R., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Maloletý V. M., nar. XX.XX.XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.
- II. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok m a j ú obaja rodičia.
- III. Styk matky s maloletým V. M., nar. XX.XX.XXXX sa n e u p r a v u j e.
- IV. Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu mal. V. M., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca, počnúc dňom 11.12.2020.
- V. Matka j e p o v i n n á zaplatiť zameškané výživné na maloletého V. M., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 11.12.2020 do vyhlásenia rozsudku vo výške 564,52 Eur. Zameškané výživné sa matke povoľuje splácať v splátkach po 25 Eur mesačne spolu s bežným výživným. Nezaplatením čo i len jednej splátky zameškaného výživného sa stáva splatné celé zameškané výživné.
- VI. Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k.: 2P/254/2005-47 zo dňa 8.3.2006 a rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k.: 10P/122/2010-30 zo dňa 15.12.2010.
- VII. V ostatnej časti sa návrh otca z a m i e t a.
- VIII. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 11.12.2020 žiadal, aby súd mal. V. M., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 100 EUR mesačne od dátumu vydania uznesenia o neodkladnom opatrení dňa 23.11.2020.
2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že mal. V. bol do osobnej starostlivosti matky zverený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 08.03.2006 sp. zn. 2P/254/2005. Uznesením o neodkladnom opatrení Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 10P/60/2020-25 zo dňa 23.11.2020 súd nariadil matke, aby odovzdala mal. V. do osobnej starostlivosti otca. Návrhom otec žiadal zveriť mal. V. do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko matka nie je schopná sa plnohodnotne starať o ich dieťa. Dlhoradne nepracuje a

zanedbáva starostlivosť o mal. V.. V domácnosti je prítomný alkohol zo strany starého otca aj samotnej matky, ktorá nezvláda rodičovské zručnosti a mal V. je dlhodobo vystavovaný psychickému násiliu.

3. Návrh na začatie konania spolu s poučením a výzvou na vyjadrenie bol matke doručený 26.02.2021. Napriek uvedenému sa matka žiadnym spôsobom v konaní nevyjadrila. Predvolanie na pojednávanie si matka prevzala dňa 22.04.2021, pojednávania sa však nezúčastnila a svoju neúčasť na ňom žiadnym spôsobom neospravedlnila, súd preto vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti. Napriek neúčasti matky na pojednávaní, mal súd za to, že vykonaným dokazovaním bolo možné náležite zistiť skutkový stav. Súd mal tiež za to, že odročenie pojednávania na neskorší termín, zohľadňujúc doterajšiu pasivitu matky a tiež zistené nadmerné požívanie alkoholu v domácnosti matky, by nebolo v záujme mal. dieťaťa.

4. Súd ustanovil uznesením č. k. 12P/3/2021-29 zo dňa 19.02.2021 mal. dieťaťu za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník podal súdu správu zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov mal. dieťaťa z 29.03.2021. Kolízny opatrovník navrhol zveriť mal. V. do osobnej starostlivosti otca, ponechať právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok obom rodičom a rozhodnutie o výške výživného, na ktoré súd zaviazal matku, ponechal na rozhodnutí súdu na základe hodnotenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov matky a odôvodnených potrieb mal. dieťaťa.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis a súdnymi spismi Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 12P/254/2005, 10P/122/2010 a 10P/60/2020 a výsluchom otca.

6. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

7. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine:

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 1 a 4 Zákona o rodine:

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

12. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine:

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

14. Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

15. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom sp. zn. 2P/254/2005 zo dňa 08.03.2006 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol mal. V. zverený do osobnej starostlivosti matky, v tom čase nepľnoletý otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 300 SKK mesačne, otcova matka a otec boli zaviazaní prispievať na jeho výživu sumou po 150 SKK mesačne, a zároveň im bola uložená povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok bol ponechaný obom rodičom. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10P/122/2010 zo dňa 15.12.2010 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol otec zaviazaný na výživné vo výške 70 EUR mesačne. Okresný súd Dolný Kubín dňa 23.11.2020 vydal uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia (právoplatné 16.12.2020, vykonateľné 23.11.2020), ktorým súd nariadil matke, aby odovzdala mal. V. do osobnej starostlivosti otcovi. Z listinných dôkazov v spise OS DK sp. zn. 10P/60/2020 vyplýva, že matka vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, v dôsledku čoho zanedbáva starostlivosť o mal. V.. Matka nespolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a jej správanie má zhoršujúcu tendenciu. V súčasnosti nie je predpoklad, že by matky podstúpila protialkoholickú liečbu a následne by abstinovala. Tiež bolo zistené, že matka žije v domácnosti s jej otcom, ktorý bol tiež viac krát v styku s pracovníkmi ÚPSVaR Dolný Kubín pod

vplyvom alkoholu. Mal. V. od nariadenia neodkladného opatrenia býva v domácnosti otca. Úplne sa vylúčili jeho prespatia mimo domu, či už u ľudí, ktorí mu pomáhali v čase, keď nechcel bývať v domácnosti matky alebo s jeho ujom v opustenej budove v Y. W.. Otec prejavuje snahu sa o mal. V. naďalej starať a poskytnúť mu domov v domácnosti, ktorú zdieľa so svojou manželkou a ich dvoma spoločnými deťmi.

20. Od novembra 2020 zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. V. v plnej miere otec. Matka v súčasnosti nedokáže zabezpečiť vhodné výchovné prostredie pre mal. V., nakoľko ona aj jej otec, ktorý s ňou žije v jednej domácnosti, požívajú vo zvýšenej miere alkohol. Mal. V. sa pre kolízneho opatrovníka jasne vyjadril, že chce byť zverený do osobnej starostlivosti svojho otca. Mal. V. je zároveň vo veku kedy už sám vie jasne vyjadriť v starostlivosti ktorého z rodičov si praje byť. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že je v najlepšom záujme mal. detí, aby bol zachovaný súčasný stav a zároveň zachované stabilné výchovné prostredie a mal. V. bol zverený do osobnej starostlivosti otca.

21. Vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku mal. detí, súd ponechal výkon týchto rodičovských práv a povinností obom rodičom. V tejto chvíli nebolo preukázané, že by zvýšené požívanie alkoholu matkou malo vplyv na jej schopnosť riadne zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok, súd preto nemal za potrebné obmedzovať rodičovské práva a povinnosti matky vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku mal. dieťaťa.

22. Mal. V. je vo veku kedy je dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelý na to, aby si sám určil, či sa s druhým rodičom bude stretávať, ako aj to v akej intenzite a za akých podmienok by toto stretávanie malo prebiehať. Určovanie presných pravidiel styku a jeho prípadné vynucovanie zo strany matky by mohlo mať len negatívny dopad na mal. V. a jeho vzťah k matke, súd preto neupravil styk matky s mal. V..

23. Otec uviedol nasledovné výdavky na mal. V.: strava 75 EUR/mesiac, ošatenie 15 EUR/mesiac, výdavky na mobilný telefón do 10 EUR/mesiac. Mal. V. navštevuje 1. ročník Spojenej školy na V. (C.), odbor mechatronik, s čím sú tiež spojené výdavky. Zistené výdavky na mal. V. sú tak vo výške 150 - 180 EUR/mesiac. Tiež je potrebné zohľadniť, že ubytovanie mal. V. poskytuje výlučne otec. Mal. V. je zdravý. Príjem otca pozostáva z príjmu zo zamestnania vo výške 966 EUR/mesiac netto (vrátane daňového bonusu na mal. V.). Jeho manželka je na rodičovskej dovolenke a jej príjem predstavuje rodičovský prídavok vo výške 370 EUR/mesiac. Výdavky otca, jeho manželky a troch mal. detí boli zistené nasledovne: nájomné 180 EUR/mesiac, elektrina a koncesionárske poplatky 59 EUR/mesiac, internet a TV 26 EUR/mesiac, telefóny 40 EUR/mesiac, úvery použité na zariadenie priestorov, v ktorých manželka otca podniká 158 EUR/mesiac, cesta do práce 80 EUR/mesiac, náklady na stravu a výživu mal. Q. spolu 400 EUR/mesiac, ošatenie na tri deti 45 EUR/mesiac a sporenie spoločné mal. deti otca a jeho manželky 35 EUR/mesiac. Súd považoval tieto výdavky za primerané a plne akceptovateľné. Matka podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni nemá žiadny príjem. Z listín, ktoré mal súd k dispozícii nevyplývalo, že by matka mala nejaké zdravotné obmedzenie, ktoré by ju limitovalo v zárobkovej činnosti. Pokiaľ teda matka nepracuje, je to jej slobodné rozhodnutie, avšak týmto svojim konaním sa vzdáva príjmu, ktorý by mohla dosahovať pokiaľ by vykonávala zárobkovú činnosť. Obdobne je potrebné na vec nahliadať aj v prípade, že dôvodom nemožnosti/neschopnosti sa zamestnať je nadmerné požívanie alkoholu príp. závislosť na ňom, nakoľko do takéhoto stavu sa matka dostala výlučne svojim pričinením. Súd vychádzal z najnižšieho potenciálneho príjmu matky, t.j. z toho, že matka by bola schopná sa na trhu práce zamestnať aspoň za minimálnu mzdu (cca 508 EUR/mesiac netto). Rozdelenie vyživovacej povinnosti rodičov k mal. V. ku súd určil aj s prihliadnutím na to, že celú ťarchu osobnej starostlivosti a výdavkov na mal. V. znáša otec.

24. Súd zároveň rozhodol o zameškanom výživnom, ktoré bolo určené za alikvotnú časť mesiaca december 2020 a celé mesiace január 2020 až máj 2021. Vzhľadom k nezisteným skutočným príjmovým pomerom matky, jej súd umožnil splácať zameškané výživné v splátkach spolu s riadnym výživným.

25. Keďže súd nevzhladol dôvody osobitného zreteľa pre určenie výživného za obdobie aj pred podaním podania, súd priznal zameškané výživné až odo dňa podania návrhu na začatie konania, t.j. od 11.12.2020, a vo zvyšnej časti, t.j. od 23.11.2020 návrh otca na zaviazanie matky na úhradu zameškaného výživného zamietol.

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by sa nevyskytovali v obdobných konaniach a ktoré by odôvodňovali právo jedného účastníka na náhradu trov konania voči druhému účastníkovi podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.